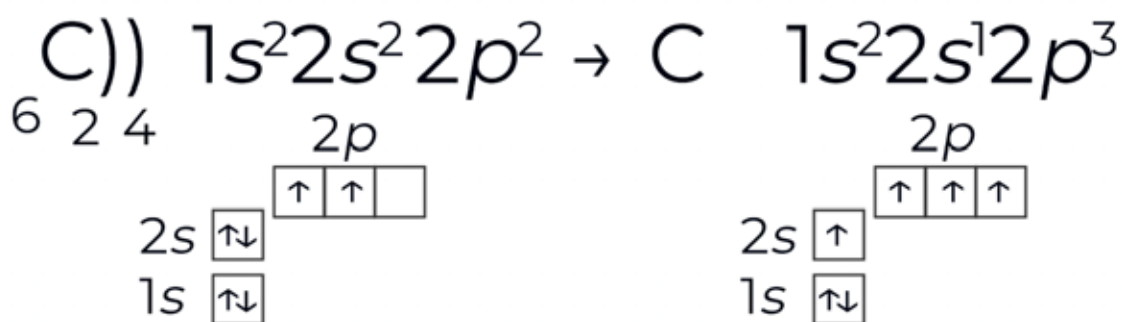

Класифікація органічних сполук. Ковалентні карбон-карбонові зв'язки у молекулах органічних сполук: простий, подвійний, потрійний

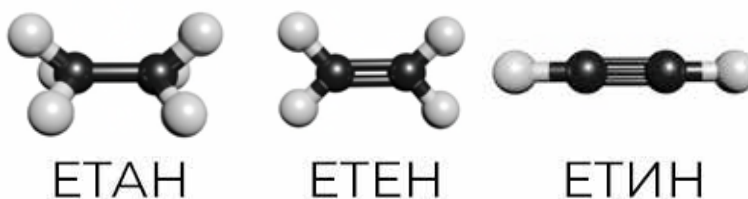
Сьогодні на уроці ви зможете:

- пояснювати утворення одинарних, подвійних і потрійних зв'язків у молекулах органічних речовин;
- розрізняти органічні сполуки за якісним складом;
- наводити приклади органічних сполук із простими, подвійними, потрійними карбон-карбоновими зв'язками;
- робити висновки про багатоманітність органічних сполук.

Будова електронних оболонок атома Карбону у різних станах

Ковалентний хімічний зв'язок — зв'язок за допомогою спільних електронних пар. Він поділяється на **полярний** (спільні пари електронів зміщені до більш електронегативного атома) і **неполярний** (без зміщення спільної електронної пари до одного з атомів).

Класифікація органічних сполук ґрунтується на теорії хімічної будови. **Ознаки класифікації** такі:

1) за елементним складом (вуглеводні, киснеговмісні та нітрогеновмісні сполуки тощо);

Схема 1. Класифікація органічних речовин за якісним складом

2) за будовою карбонового ланцюга (ациклічний та замкнутий) та наявністю в ньому простих (одинарних) і кратних зв'язків;

3) за характеристичними групами.

Схема 2. Класифікація органічних сполук за типом карбонового ланцюга

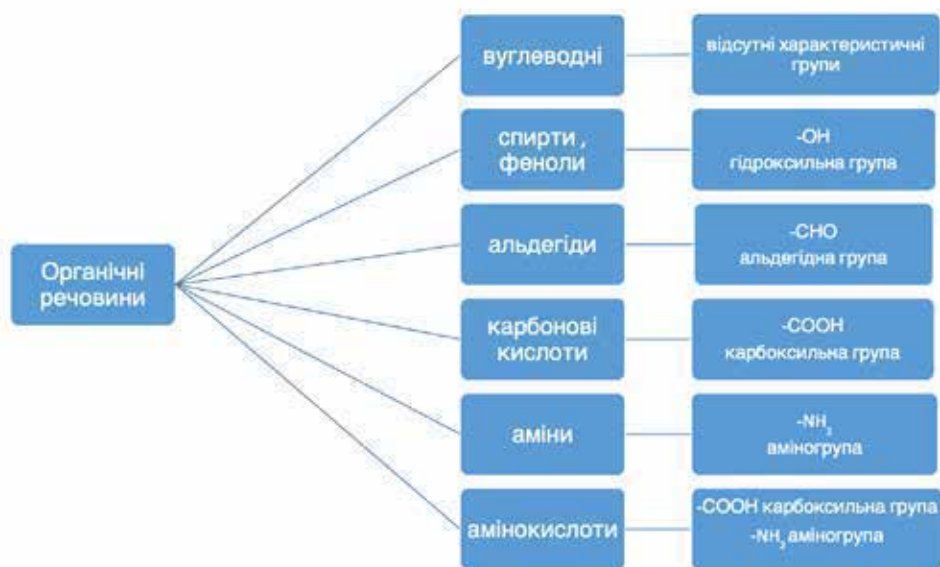

Схема 3. Класифікація органічних сполук за наявністю характеристичної групи

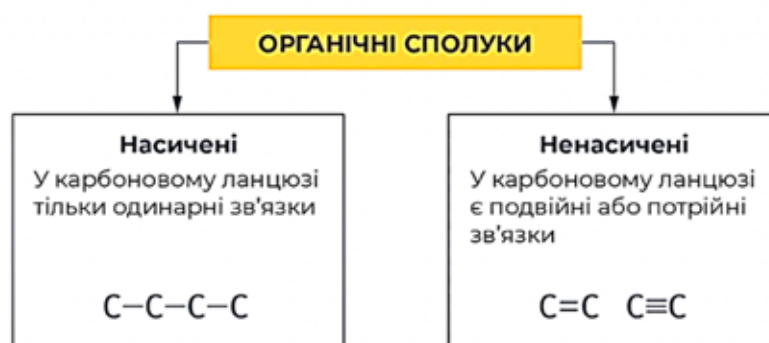
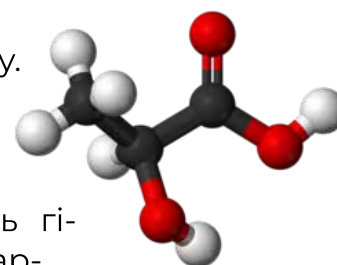

Схема 4. Класифікація органічних сполук за типом карбон-карбонівих зв'язків

Приклади класифікації органічних сполук

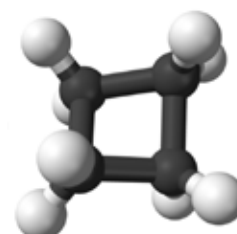
Приклад 1. Складіть молекулярну формулу сполуки, модель молекули якої зображено на малюнку. Класифікуйте за декількома ознаками органічну сполуку, модель молекули якої зображено на малюнку.

Відповідь: Молекулярна формула $C_3H_6O_3$

Оксигеновмісна поліфункціональна сполука (містить гідроксильну та карбоксильну групи) з ациклічним карбонівим ланцюгом.

Приклад 2. Складіть молекулярну формулу сполуки, модель молекули якої зображено на малюнку. Класифікуйте за декількома ознаками органічну сполуку, мо-

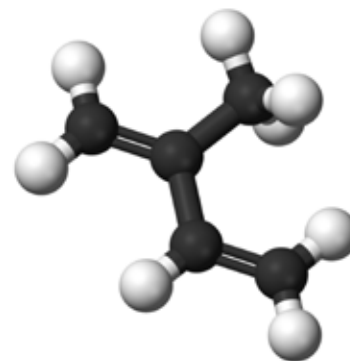

дель молекули якої зображено на малюнку.

Відповідь : Молекулярна формула C_4H_8

Насичений вуглеводень із замкнутим нерозгалуженим карбоновим ланцюгом.

Приклад 3. Складіть молекулярну формулу сполуки, модель молекули якої зображено на малюнку. Класифікуйте за декількома ознаками органічну сполуку, модель молекули якої зображено на малюнку.

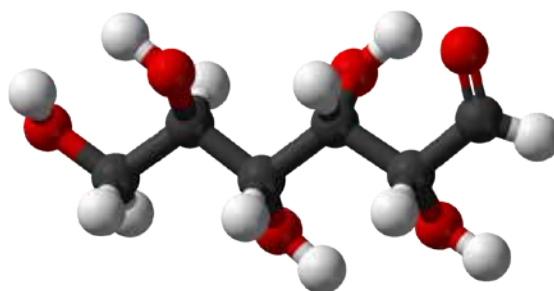
Відповідь: Молекулярна формула C_5H_8

Ненасичений вуглеводень (з двома подвійними зв'язками) з ациклічним розгалуженим карбоновим ланцюгом.

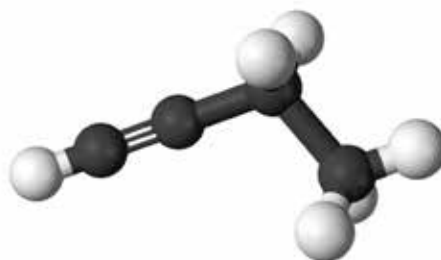
Завдання 1.

Складіть структурну формулу сполуки, модель молекули якої зображено на малюнку. Класифікуйте за декількома ознаками.

Завдання 2.

Складіть структурну формулу сполуки, модель молекули якої зображено на малюнку. Класифікуйте за декількома ознаками.

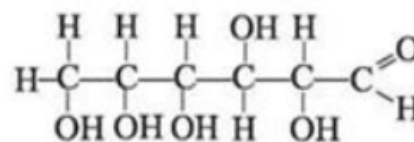
Рекомендовані джерела:

1. Хімія (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Попель П.П., Крикля Л.С., Київ : Видавничий центр «Академія». 2018. 254 с. URL: <http://surl.li/crsff>

2. Хімія (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Григорович О.В., Харків : Видавництво «Ранок». 2018. 240 с. URL: <http://surl.li/aefjn>

Відповідь до завдання 1

Оксигеновмісна поліфункціональна сполука (містить альдегідну та гідроксильні групи) з ациклічним нерозгалуженим карбоновим ланцюгом

Відповідь до завдання 2

Ненасичений вуглеводень (містить потрійний зв'язок) з ациклічним нерозгалуженим карбоновим ланцюгом

